

was in januari '42 tot de Amsterdamse Effectenbeurs toegelaten en wat daar nadien aan effecten uit Joods bezit was gekocht, moest dus, aldus het plan van de Vereniging en de bedrijfsgroep, in beginsel gezien worden als verworven in 'regelmatig beursverkeer' – verworven, anders gezegd, te goeder trouw. Met dat al was, toen het gehele land was bevrijd, E 100 de geldende wet.

Het eerste dat de Vereniging en de bedrijfsgroep wisten te bereiken, was dat beide een stevige vertegenwoordiging kregen in de Afdeling Effectenregistratie van de Raad voor het Rechtsherstel – men zou kunnen zeggen: in het bestuur van die afdeling; zo werd Overhoff een van de leden. Het tweede was, dat dat bestuur besloot, zelf een nieuw wetsbesluit te ontwerpen – bij dat beraad betrok het een gezaghebbende bankier. Men werd het in dat college *ad hoc* niet onmiddellijk eens – er vonden, aldus later de historicus Joh. de Vries, 'langdurige en soms felle discussies plaats van uiterst vermoeiende aard.'¹ Men kan het zich indenken! Dwars tegen de gehele grondgedachte van E 100 in hield de door de Vereniging voor de Effectenhandel en het bestuur van de bedrijfsgroep Effectenhandel bepleite opzet in dat de beroofde zou moeten bewijzen dat degene die zijn eigendom na de bevrijding in zijn bezit had, niet te goeder trouw was geweest en daarbij zou dan de regel gelden dat verwerving in 'regelmatig beursverkeer' te goeder trouw was geschied – omgekeerd lag het harde feit ter tafel dat, bij handhaving van E 100, als gevolg van alle te verwachten regresvorderingen een groot deel van de commissairs in effecten failliet zou gaan.

In de commissie *ad hoc* wonnen de voorstanders van een wijziging van E 100 het pleit. Zij wisten vervolgens de hoofdambtenaren van de vijf departementen die bij deze zaak betrokken waren (Justitie, Financiën, Handel en Nijverheid, Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening en tenslotte Overzeese Gebiedsdelen), op hun hand te krijgen en het gevolg was dat op 16 november '45 een door de ministers Kolfschoten, Lieftinck, Vos, Mansholt en Logemann gecontrasigneerd wetsbesluit werd uitgegeven, F 272 (wij schreven er al eerder over), waarin het voorstel van de commissie *ad hoc* was overgenomen: verwerving in 'regelmatig beursverkeer' zou in beginsel gelden als verwerving te goeder trouw.² Niet

¹ Joh. de Vries: *Een eeuw vol effecten. Historische schets van de Vereniging voor de Effectenhandel en de Amsterdamse Effectenbeurs 1876–1976* (1976), p. 205. ² Wij nemen aan dat, wat die vijf ministers betreft, het oordeel van Kolfschoten, de minister van justitie, veel gewicht in de schaal heeft geworpen, welnu: deze had in de toespraak waarmee hij eind augustus de Raad voor het Rechtsherstel had geïnstalleerd, de zaak